

KENDELSE AFSAGT AF DOMMEREN I SAGER
OM FORELØBIGE FORHOLDSREGLER

28. september 2007*

I sag T-257/07 R,

Den Franske Republik ved E. Belliard, G. de Bergues, R. Loosli og A. During, som
befuldmægtigede,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved M. Nolin, som
befuldmægtiget,

sagsøgt,

angående en begæring om udsættelse af gennemførelsen af punkt 3 i bilaget til
Kommissionens forordning (EF) nr. 727/2007 af 26. juni 2007 om ændring af bilag I,
III, VII og X til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 om fast-
sættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible

* Processprog: fransk.

spongiforme encephalopatii (EUT L 165, s. 8), for så vidt som det i kapitel A i bilag VII til forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 (EFT L 147, s. 1) indsætter punkt 2.3, litra b), nr. iii), punkt 2.3, litra d), og punkt 4,

har

DOMMEREN I SAGER OM FORELØBIGE FORHOLDSREGLER

som afløser Rettens præsident, i henhold til procesreglementets artikel 106 og Rettens beslutninger vedtaget i plenum den 5. juli 2006, samt den 6. juni 2007 og den 19. september 2007,

afsagt følgende

Kendelse

Relevante retsfor skrifter

- ¹ Den 22. maj 2001 udstedte Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EF) nr. 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatii (EFT L 147, s. 1).

- 2 Artikel 23 i forordning nr. 999/2001 bestemmer, at når den relevante videnskabelige komité er blevet hørt om alle de spørgsmål, der kan have betydning for folkesundheden, kan bilagene til forordningen, som indeholder detaljerede foranstaltninger i kampen mod transmissible spongiforme encephalopatii (herefter »TSE«), ændres eller suppleres.
- 3 Den 12. februar 2003 udstedte Kommissionen forordning (EF) nr. 260/2003 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår udryddelse af TSE hos får og geder samt regler for handel med levende får og geder og kvægembryoner (EUT L 37, s. 7). Forordning nr. 260/2003 fastsatte efter høring af den videnskabelige styringskomité veterinærpolitiforanstaltninger i en fåre- eller gedebesætning, der er smittet med TSE, og nærmere bestemt nedslagting af alle smittede dyr, med undtagelse af dyr, der er genetisk resistente.
- 4 Den 12. januar 2005 udstedte Kommissionen forordning (EF) nr. 36/2005 om ændring af bilag III og X til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår epidemiologisk overvågning for TSE hos kvæg, får og geder (EUT L 10, s. 9). Kommissionen indførte ved forordning nr. 36/2005 en pligt til at anvende en diskriminatorisk test på hvert påvist tilfælde af TSE efter en indledende hurtig test i en fåre- eller gedebesætning med henblik på at afgøre, om dyret er smittet med scrapie eller bovin spongiform encephalopati (herefter »BSE«).
- 5 Den 26. juni 2007 udstedte Kommissionen forordning (EF) nr. 727/2007 om ændring af bilag I, III, VII og X til forordning nr. 999/2001 (EUT L 165, s. 8).

6 Punkt 3 i bilaget til forordning nr. 727/2007 har følgende ordlyd:

»Afsnit VII affattes således:

»BILAG VII

UDRYDDELSE AF [TSE]

KAPITEL A

Foranstaltninger i tilfælde af bekræftet forekomst af TSE

1. Ved den i forordningens artikel 13, stk. 1, litra b), nævnte undersøgelse skal følgende identificeres:

[...]

b) for får og geder:

- alle andre drøvtyggere end får og geder på den bedrift, hvor det dyr, hos hvilket sygdommen er bekræftet, holdes

- i det omfang de kan identificeres, forældrene til og, i tilfælde af hundyr, alle embryoner og æg og sidste afkom af det hundyr, hos hvilket sygdommen er bekræftet

- alle andre får og geder på den bedrift, hvor det dyr, hos hvilket sygdommen er bekræftet, holdes, foruden de i andet led omhandlede dyr

- sygdommens mulige oprindelse og andre bedrifter, hvor der findes dyr, embryoner eller æg, som kan være blevet smittet med TSE-agensen eller eksponeret for samme foder eller kontamineringskilde

- flytning af foder og andet materiale eller andet, som kan være kontamineret, og som kan have overført TSE-agensen til eller fra den pågældende bedrift.

2. Foranstaltningerne omhandlet i forordningens artikel 13, stk. 1, litra c), skal mindst omfatte følgende:

[...]

2.2. Hvis der er mistanke om forekomst af TSE hos et får eller en ged på en bedrift i en medlemsstat, indføres der officielle restriktioner med hensyn til flytning af alle får og geder fra denne bedrift, indtil resultaterne af undersøgelsen foreligger. Hvis det fastslås, at det er usandsynligt, at dyret er blevet smittet med TSE på den bedrift, hvor det befandt sig, da der opstod mistanke om TSE, kan den kompetente myndighed afhængigt af den tilgængelige epidemiologiske dokumentation beslutte, at andre bedrifter eller kun den udsatte bedrift sættes under officielt tilsyn.

2.3. Hvis der bekræftes TSE hos et får eller en ged,

- a) og hvis BSE ikke kan udelukkes efter resultaterne af en ringtest gennemført i overensstemmelse med proceduren i kapitel C, punkt 3.2, litra c), i bilag X, nedslagning og fuldstændig destruktion af alle dyr, embryoner og æg, som er identificeret ved den undersøgelse, der er nævnt i punkt 1, litra b), andet til femte led

- b) og hvis BSE kan udelukkes efter resultaterne af en ringtest gennemført i overensstemmelse med proceduren i kapitel C, punkt 3.2, litra c), i bilag X, i henhold til den kompetente myndigheds afgørelse:

enten

- i) nedslagning og fuldstændig destruktion af alle dyr, embryoner og æg, som er identificeret ved den undersøgelse, der er nævnt i punkt 1, litra b), andet og tredje led; [b]etingelserne i punkt 3 gælder for bedriften

eller

- ii) nedslagning og fuldstændig destruktion af alle dyr, embryoner og æg, som er identificeret ved den undersøgelse, der er nævnt i punkt 1, litra b), andet og tredje led, undtagen:

— avlsvæddere af ARR/ARR-genotypen

- avlsmoderfår med mindst én ARR-allel og ingen VRQ-allel, og, når sådanne avlsmoderfår er drægtige på tidspunktet for undersøgelsen, de lam, der efterfølgende fødes, hvis deres genotype opfylder kravene i dette afsnit

- får med mindst én ARR-allel, som udelukkende er bestemt til slagtning

- hvis den kompetente myndighed beslutter det, får og geder under tre måneder, der udelukkende er bestemt til slagtning.

Betingelserne i punkt 3 gælder for bedriften

eller

- iii) kan en medlemsstat træffe begrundet beslutning om, at dyr, der er identificeret ved undersøgelsen omhandlet i punkt 1, litra b), andet og tredje led, ikke slås ned og destrueres, hvis det er vanskeligt at tilvejebringe får med en kendt genotype til erstatning, eller hvis ARR-allelens frekvens i racen eller på bedriften er lav, eller hvis det anses for nødvendigt for at undgå indavl, eller under hensyntagen til alle de epidemiologiske faktorer. Betingelserne i punkt 4 gælder for bedriften

c) kan medlemsstaten uanset foranstaltningerne foreskrevet i litra b), og kun hvis det bekræftede TSE-tilfælde på en bedrift er et atypisk scrapietilfælde, beslutte at anvende de foranstaltninger, der er fastsat i punkt 5

d) kan medlemsstaterne beslutte:

i) at lade slagtning til konsum træde i stedet for nedslagning og fuldstændig destruktion af alle dyr som omhandlet i litra b), nr. i)

ii) at lade slagtning til konsum træde i stedet for nedslagning og fuldstændig destruktion af dyr som omhandlet i litra b), nr. ii)

under forudsætning af:

— at dyrene slagtes på den pågældende medlemsstats område

— at alle dyr, der er over atten måneder eller har mere end to frembrudte, blivende fortænder, og som slagtes med henblik på konsum, undersøges for forekomst af TSE i overensstemmelse med de laboratoriemetoder, der er fastsat i kapitel C, punkt 3.2, litra b), i bilag X

- e) at der foretages bestemmelse af prionproteingenotypen hos højst 50 får, der er slået ned og destrueret eller slagtet til konsum i henhold til litra b), nr. i) og iii).

[...]

4. Når foranstaltningerne omhandlet i punkt 2.3, litra b), nr. iii), er anvendt på en bedrift, gælder følgende i de første to avlsår efter påvisningen af det sidste TSE-tilfælde:

- a) Alle får og geder på bedriften skal være identifikationsmærkede.
- b) Alle får og geder på bedriften må udelukkende flyttes inden for den pågældende medlemsstats område til slagtning med henblik på konsum eller destruktion; alle dyr, der er over 18 måneder, og som slagtes med henblik på konsum, undersøges for forekomst af TSE i overensstemmelse med de laboratoriemetoder, der er fastsat i kapitel C, punkt 3.2, litra b), i bilag X.
- c) Den kompetente myndighed sikrer, at embryoner og æg ikke sendes fra bedriften.

[...]««

- 7 I henhold til artikel 3 i forordning nr. 727/2007 trådte forordningen i kraft den 17. juli 2007.

Tvistens baggrund

- 8 TSE er forskellige neurodegenererende sygdomme, som rammer dyr og mennesker, og hvoraf BSE og fårescrapie er varianter.
- 9 De i forordning nr. 999/2001 opstillede regler, der finder anvendelse på kvæg og drøvtyggere (får og geder), tager udgangspunkt i den tese, at der er en forbindelse mellem BSE og den nye variant af Creutzfeldt-Jakobs sygdom. Det følger nemlig af første betragtning til forordningen, at »[d]er fremkommer stadig flere beviser på lighed mellem BSE-agenset og det, der forårsager den nye variant af Creutzfeldt-Jakobs sygdom«.
- 10 Mellem 2003 og 2005 førte udviklingen i den videnskabelige viden og den af medlemsstaterne udtrykte bekymring Kommissionen til at ændre regelsættet til bekæmpelse af TSE. Kommissionen ændrede således flere gange forordning nr. 999/2001 og vedtog den 15. juli 2005 en »TSE-køreplan« [KOM(2005) 322 endelig], hvori den tilkendegav sin hensigt om at foreslå foranstaltninger til revision og lempelse af gældende udryddelsesforanstaltninger under hensyntagen til nye diagnostiske redskaber samtidig med en opretholdelse af det eksisterende forbrugerbeskyttelsesniveau.
- 11 I samme dokument gjorde Kommissionen gældende, at de siden januar 2005 udførte diskriminatoriske test gjorde det muligt på få uger for de fleste TSE-tilfældes vedkommende at udelukke, at der var tale om BSE. Kommissionen anførte i dokumentet, at når BSE var udelukket, var der ikke længere nogen risiko for folkesundheden, hvorfor

man kunne overveje, om nedslagning af hele besætninger ikke var ude af proportioner i forhold til hensynet til folkesundheden. Kommissionen tilsigtede derfor at foreslå, at det ikke længere var påbudt at destruere de slagtede dyrekropper i smittede besætninger, og at det blev tilladt at anvende dem til konsum i tilfælde af, at de hurtige screeningstest gav et negativt resultat.

- 12 Agence française de sécurité sanitaire des aliments (AFSSA) afgav den 15. maj 2006 en udtalelse, efter at de franske myndigheder den 21. september 2005 havde anmodet om en udtalelse vedrørende udviklingen i det med TSE-køreplanen foreslåede fællesskabsretlige regelsæt. Denne udtalelse anfægtede, at Kommissionens forslag ville lempe det gældende regelsæt betragteligt. AFSSA udtalte sig ugunstigt om Kommissionens forslag, idet AFSSA tog hensyn til usikkerheden vedrørende pålideligheden af de diskriminatoriske test og vedrørende muligheden for at overføre andre TSE-stammer end BSE til mennesker.
- 13 De franske myndigheder rettede atter den 22. juni og 6. december 2006 henvendelse til AFSSA, for at AFSSA detaljeret skulle vurdere de af Kommissionen foreslåede foranstaltninger. AFSSA besvarede disse anmodninger ved en ny udtalelse den 15. januar 2007 vedrørende udviklingen i veterinærpolitiforanstaltninger i fåre- og gedefesætninger, hvor der var påvist et tilfælde af klassisk eller atypisk scrapie.
- 14 I denne udtalelse anførte AFSSA, at de diskriminatoriske test ikke gjorde det muligt at udelukke BSE, hverken hos det testede dyr eller så meget desto mindre hos den besætning, dyret tilhørte. AFSSA tilføjede, at det ikke kunne udelukkes, at der kunne overføres andre TSE-stammer end BSE til mennesker. AFSSA anførte endelig, at produkter fra får og geder i besætninger smittet med klassisk scrapie, som blev slagtet under de i Kommissionens køreplan beskrevne forhold, udgjorde en yderligere risiko for folkesundheden i forhold til produkter udelukkende fra genetisk resistente får. AFSSA anbefalede derfor, at det gældende regelsæt om klassisk scrapie blev opretholdt.

- 15 Efter AFSSA's udtalelse rettede Kommissionen henvendelse til Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) og anmodede om en udtalelse vedrørende dels eventuelle tilgængelige nye oplysninger, der kunne bevise en epidemiologisk eller molekylær forbindelse mellem klassisk eller atypisk scrapie og TSE hos mennesker, dels virkegraden af nuværende analytiske sonderingsmetoder, der blev anvendt ved en mere fremskreden undersøgelse af positive TSE-tilfælde hos drøvtyggere og deres evne til at skelne BSE fra kendte atypiske eller klassiske scrapiestammer.
- 16 EFSA og panelet for biologiske farer afgav en udtalelse den 8. marts 2007, som indeholdt følgende to konklusioner:
- Der foreligger ikke bevis for en epidemiologisk eller molekylær forbindelse mellem klassisk eller atypisk scrapie og TSE hos mennesker; BSE-agensen er det eneste af de agenser, der er identificeret som en zoonose, som er ansvarlig for TSE; det er imidlertid ikke i dag muligt at udelukke enhver overførsel af andre animale TSE-agenser til mennesker på grund af deres diversitet.
  - De aktuelle sonderingstest, såsom beskrevet i fællesskabslovgivningen, som anvendes for at sondre mellem scrapie og BSE, forekommer i dag pålidelige til at adskille BSE fra klassisk og atypisk scrapie; med det aktuelle niveau for den videnskabelige viden kan dog hverken deres diagnostiske sensitivitet eller deres specificitet anses for fuldkommen.
- 17 Ved skrivelse af 20. april 2007 til EFSA's direktør anførte Kommissionen, at en indgående undersøgelse af AFSSA's udtalelse af 15. januar 2007 og af EFSA's udtalelse af 8. marts 2007 havde kastet lys over en vis uoverensstemmelse mellem de to organismers risikovurdering for så vidt angik scrapies potentielle zoonotiske karakter. Kommissionen var af den opfattelse, at denne situation gjorde det nødvendigt at indlede

den procedure, der er defineret i artikel 30, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed (EFT L 31, s. 1), med henblik på enten at løse denne uoverensstemmelse eller at forberede et fælles dokument fra disse to organismer, som afklarer de i konklusionerne indeholdte antagelser. Henset til betydningen af det pågældende emne for vedtagelsen af en afgørelse om risikoforvaltning i forbindelse med foranstaltninger om udryddelse af drøvtyggere anmodede Kommissionen AFSA's direktør om at afgive svar inden for ti arbejdsdage fra skrivelserens modtagelse.

- 18 Kommissionen sendte i denne sammenhæng og under henvisning til EFSA's udtalelse af 8. marts 2007 den 24. april 2007 et forslag til forordning om ændring af bilag I, III, VII og X til forordning nr. 99/2001 til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarer kæden og Dyresundhed (SCFCAH). SCFCAH udtalte sig med kvalificeret flertal til støtte for dette forslag.
- 19 Ved skrivelse af 22. juni 2007 meddelte EFSA's direktør Kommissionen, at der efter høring af AFSSA ikke var nogen uoverensstemmelse mellem de to organismers holdning.
- 20 Den 26. juni 2007 udstedte Kommissionen forordning nr. 727/2007, som indeholder et bilag, hvis punkt 3 ændrer bilag VII til forordning nr. 999/2001 (herefter »bilag VII«), som vedrører foranstaltninger til udryddelse af TSE.

Retsforhandlingerne og parternes påstande

- 21 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 17. juli 2007 har sagsøgeren i medfør af artikel 230 EF anlagt sag med påstand om annullation af punkt 3 i bilaget

til forordning nr. 727/2007, for så vidt som det i kapitel A i bilag VII indsætter punkt 2.3, litra b), nr. iii), punkt 2.3, litra d), og punkt 4, subsidiært annullation af forordning nr. 727/2007 i dens helhed.

- 22 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 17. juli 2007 har sagsøgeren i medfør af artikel 104 i Rettens procesreglement og artikel 242 EF fremsat begæring om foreløbige forholdsregler med henblik på en udsættelse af gennemførelsen af punkt 3 i bilaget til forordning nr. 727/2007, for så vidt som det i kapitel A i bilag VII indsætter punkt 2.3, litra b), nr. iii), punkt 2.3, litra d), og punkt 4 (herefter »de anfægtede bestemmelser«).
- 23 Den 8. august 2007 har Kommissionen indleveret skriftlige bemærkninger til begæringen om foreløbige forholdsregler, hvori den har nedlagt påstand om afvisning.
- 24 Parterne afgav deres mundtlige indlæg under et retsmøde, der blev afholdt den 5. september 2007.

Retlige bemærkninger

- 25 I henhold til artikel 242 EF og 243 EF på den ene side og artikel 225, stk. 1, EF på den anden side kan Retten, hvis den skønner, at forholdene kræver det, udsætte gennemførelsen af den anfægtede retsakt eller foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler. Retten tager herved hensyn til betingelserne i procesreglementets artikel 104, stk. 2, således som de er præciseret i retspraksis.

- 26 Fællesskabets retsinstanser kan således i sager om foreløbige forholdsregler udsætte gennemførelsen og foreskrive foreløbige forholdsregler, såfremt det er godtgjort, at de umiddelbart er berettigede af faktiske og retlige grunde (*fumus boni juris*), og såfremt der foreligger uopsættelighed, dvs. at det for at undgå et alvorligt og uopretteligt tab for sagsøgeren er nødvendigt at foreskrive dem og tillægge dem retsvirkninger før afgørelsen i hovedsagen. Fællesskabets retsinstanser kan endvidere i sager om foreløbige forholdsregler i givet fald foretage en interesseafvejning (kendelse afsagt af Domstolens præsident den 25.7.2000, sag C-377/98 R, Nederlandene mod Parlamentet og Rådet, Sml. I, s. 6229, præmis 41, og den 23.2.2001, sag C-445/00 R, Østrig mod Rådet, Sml. I, s. 1461, præmis 73, samt kendelse afsagt af Rettens præsident den 16.2.2007, sag T-310/06 R, Ungarn mod Kommissionen, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 19).

Fumus boni juris

Parternes argumenter

- 27 Sagsøgeren har anført, at der i forbindelse med hovedsagen principalt er nedlagt påstand om annullation af de anfægtede bestemmelser, fordi Kommissionen har tilsidesat forsigtighedsprincippet, såvel med hensyn til vurderingen som med hensyn til forvaltningen af risikoen.

— Risikovurderingen

- 28 Sagsøgeren har redegjort for, at punkt 3 i bilaget til forordning nr. 727/2007 ændrer bilag VII, som vedrører foranstaltninger til udryddelse af TSE, og som i den udgave, der var gældende indtil den 17. juli 2007, bestemte, at der skulle ske sanering af scrapieudbrud ved nedslagtning af alle geder og ved en eventuelt begrænset nedslagtning af genetisk følsomme får, mens genetisk resistente får kunne bibeholdes.

- 29 I bilag VII i den gældende udgave sondres mellem de foranstaltninger, der skal træffes i henhold til resultaterne fra den diskriminatoriske test, der foretages efter, at der er bekræftet TSE hos et får eller en ged.
- 30 I tilfælde, hvor der er et bekræftet TSE-tilfælde hos et får eller en ged, og BSE ikke kan udelukkes, er det fortsat obligatorisk at slagte og fuldstændigt destruere de dyr, der er identificeret som en risiko. I tilfælde, hvor BSE er udelukket efter resultater fra diskriminatoriske test, udvider punkt 2 i kapitel A i bilag VII til forordning nr. 999/2001 derimod i betragtelig grad de betingelser, hvorunder medlemsstaterne kan beslutte ikke at slagte og destruere dyrene i den bedrift, hvor det får eller den ged, der er smittet med scrapie, holdes.
- 31 Anvendelsen af de anfægtede bestemmelser indebærer, at generisk følsomme får og geder, der holdes på en bedrift, hvor der er et bekræftet tilfælde af klassisk scrapie, alligevel kan bibeholdes på bedriften eller slagtes med henblik på konsum.
- 32 Det fremgår af syvende betragtning til forordning nr. 727/2007, at denne udvikling hviler på to teser, nemlig dels at de diskriminatoriske test gør det muligt med sikkerhed at udelukke visse BSE-former i stalde smittet med klassisk scrapie, dels at den ikke kan overføres til mennesker og ikke indebærer nogen risiko for menneskers sundhed.
- 33 Sagsøgeren har under henvisning til AFSSA's udtalelse af 15. januar 2007 og EFSA's udtalelse af 8. marts 2007, som kun er delvist gengivet i niende betragtning til forordning nr. 727/2007, anført, at der trods de videnskabelige fremskridt fortsat råder usikkerhed hvad angår dels muligheden for, at der blandt agenser, der er ansvarlige for TSE af animalsk oprindelse, kan overføres andre agenser end BSE til mennesker, dels pålideligheden af diskriminatoriske test.

- 34 Under disse omstændigheder er sagsøgeren af den opfattelse, at fremskridtene i den videnskabelige viden om TSE ikke efter deres art kan ændre opfattelsen af den risiko, som klassisk scrapie udgør, og begrunde vedtagelsen af mindre indgribende foranstaltninger til overvågning og udryddelse af denne sygdom, hvorfor Kommissionen har tilsidesat forsigtighedsprincippet ved at foretage en forkert risikovurdering.
- 35 Kommissionen har anført, at til forskel fra BSE, der i dag anses for at være den eneste TSE, der kan overføres til mennesker, er der intet bevis for en (epidemiologisk eller molekylær) forbindelse mellem scrapieagenset og TSE hos mennesker, hvilket fremgår af adskillige nylige videnskabelige udtalelser og dokumenter fra internationale specialorganisationer. Scrapie kan dermed ikke anses for eller identificeres som en zoonose.
- 36 Det følger af både formuleringen af AFSSA's udtalelse af 15. januar 2007 og af EFSA's udtalelse af 8. marts 2007, som sagsøgeren har henvist til i begæringen om foreløbige forholdsregler, at risikoen for, at andre agenser, der er ansvarlige for TSE af animalsk oprindelse, end BSE overføres til mennesker, er en rent hypotetisk risiko, hvorfor forsigtighedsprincippet ikke finder anvendelse.
- 37 Kommissionen har herved erindret om, at forsigtighedsprincippet i henhold til ordlyden af artikel 7 i forordning nr. 178/2002 skal finde anvendelse, når der er videnskabelig usikkerhed, og de foranstaltninger, der træffes i medfør af dette princip, skal være forholdsmæssige.
- 38 Retten præciserede i sin dom af 11. september 2002, Pfizer Animal Health mod Rådet (sag T-13/99, Sml. II, s. 3305), betingelserne for anvendelse af forsigtighedsprincippet i fællesskabsretten, idet den fastslog, at en præventiv foranstaltning ikke gyldigt kan begrundes med en rent hypotetisk risikobetragtning og kun må træffes, såfremt risikoen forekommer tilstrækkeligt dokumenteret på grundlag af de til

rådighed værende videnskabelige data. Det følger af denne dom, at der skal foreligge en vis sandsynlighed for, at de negative virkninger, man søger at undgå ved at træffe den pågældende foranstaltning, opstår, idet det er underforstået, at risikoen ikke kan være en »nul-risiko«.

39 For så vidt angår sagsøgerens anfægtelse af pålideligheden af diskriminatoriske test har Kommissionen anført, at de er resultatet af arbejde ved EF-referencelaboratoriet for TSE og dens videnskabs- og ekspertgruppe for stammetypebestemmelse, hvilket arbejde gav mulighed for at validere en hurtig analytisk metodologi, der byggede på biokemiske test til sondring mellem BSE og scrapie.

40 Kommissionen har anført, at den i januar 2005 ændrede forordning nr. 999/2001 og indførte en pligt til at anvende diskriminatoriske test i alle »index«-tilfælde af TSE påvist i fåre- eller gedebesætninger med henblik på at fastlægge BSE-tilfældene. Kommissionen har understreget, at lempelsesforanstaltningerne i forordning nr. 727/2007 først er truffet to år efter indførelsen af disse test, idet man i disse to år observerede deres effektivitet og analyserede deres resultater.

41 Under disse omstændigheder har Kommissionen anført, at AFSSA's udtalelse af 15. januar 2007 kun gentog en udtalelse af 15. maj 2006, og derefter påstået, at det forhold, at AFSSA i 2006 var af den opfattelse, at testene ikke gjorde det muligt at udelukke BSE, ikke er i modstrid med det forhold, at EFSA i 2007 på grundlag af resultaterne af disse test kunne fastslå, at testene var sikre.

42 Hvad angår den sidste del af EFSA's konklusioner vedrørende disse test kan den forklares med det forhold, at ingen biologisk test efter sin art kan anses for »fuldkommen«. Kommissionen har herved præciseret, at ethvert resultat, som er vanskeligt at fortolke, er genstand for en kollegial undersøgelse i den i punkt 39 omtalte

gruppe af videnskabelige eksperter, og at der om nødvendigt iværksættes supplerende undersøgelser. Hvis resultaterne efter disse supplerende undersøgelser fortsat ikke er overbevisende, underkastes de tvivlsomme prøver ifølge Kommissionen en test, hvor der anvendes levende mus, og som gør det muligt med sikkerhed at konkludere den pågældende TSE-stammes art.

- 43 Hele denne strenge proces gør det således muligt i betydeligt omfang at nedsætte, eller rettere helt fjerne, den iboende indledende usikkerhed ved biologiske test, hvorved Kommissionen i øvrigt anfører, at disse test ikke i sig selv udgør en folkesundhedsmæssig foranstaltning, men et teknisk værktøj, som muliggør en hurtig sondring mellem BSE og scrapie.
- 44 Under disse omstændigheder er de franske myndigheders opfattelse, som indebærer en »nul-risiko« ved anvendelsen af forsigtighedsprincippet, ugrundet.

— Risikoforvaltningen

- 45 Sagsøgeren har gjort gældende, at de mindre indgribende foranstaltninger til udryddelse af TSE, der blev iværksat ved de anfægtede bestemmelser, ikke gør det muligt at begrænse den risiko, som TSE udgør for menneskers sundhed, men endog kan forstærke den.
- 46 Det forhold, at den tidligere nedslagnings- og destruktionspligt erstattes af en mulighed for at bibeholde besætninger eller at slagte dyr med henblik på, at deres kød anvendes til konsum, forekommer ikke forholdsmæssigt. Ifølge AFSSA's udtå-

lelse af 15. januar 2007 er der for nærværende ingen foranstaltninger, der kan erstatte nedslagtning og destruktion af dyr fra smittede besætninger.

⁴⁷ Sagsøgeren har endvidere anført, at de hurtige test af dyrekroppe ,slagtet med henblik på konsum under de i punkt 2.3, litra d), og punkt 4 i kapitel A til bilag VII omhandlede betingelser, er utilstrækkelige til at opdage alle dyr, der er smittet med TSE, eftersom disse gennemføres på grundlag af en prøve fra centralnervesystemet og udelukkende fra dyr, der er over atten måneder eller har mere end to frembrudte, blivende fortænder.

⁴⁸ I øvrigt er de iværksatte overvågningsforanstaltninger, når dyrene fra en smittet besætning forbliver på bedriften, kun gældende i to år. Sagsøgeren har understreget, at dyr, der befandt sig på en bedrift på det tidspunkt, hvor et TSE-tilfælde påvises på stedet, således efter en frist på to år, og hvis der ikke er identificeret andre tilfælde, kan slagtes og anvendes til konsum uden at være testet.

⁴⁹ Sagsøgeren har anført, at det med den ordning, der er indført med de anfægtede bestemmelser, er forudsigeligt, at dyr anvendes til konsum, selv om de er smittet med TSE, som ikke er blevet opdaget. På det aktuelle vidensniveau er det imidlertid ikke muligt at udelukke, at konsum af kød og produkter fra dyr, der er smittet med TSE, udgør en fare for menneskers sundhed.

50 Endelig kan forøgelsen af sundhedsrisikoen, som skyldes de anfægtede bestemmelser, ikke begrundes med nogen påregnelig fordel. Omkostningerne ved oprettholdelse af de tidligere bestemmelser er nemlig kun lidt højere end de samlede omkostninger ved iværksættelsen af de betingelser og fremgangsmåder, der følger af de anfægtede bestemmelser, og omkostningerne er ringe i forhold til omkostningerne ved de samlede foranstaltninger til kontrol med TSE. Disse omkostninger forekommer derfor ikke at være uforholdsmæssige i forhold til formålet med beskyttelse af menneskers sundhed.

51 Under disse omstændigheder har Kommissionen tilsidesat forsigtighedsprincippet ved at foretage en forkert risikoforvaltning.

52 Kommissionen har anført, at de foranstaltninger, der er truffet indtil nu i forbindelse med forordning nr. 999/2001, er foranstaltninger til bekæmpelse af BSE og ikke til bekæmpelse af anden TSE såsom scrapie, og at Kommissionen i 2005 tog initiativ til at indføre en global TSE-strategi henset til disse foranstaltningers effektivitet og situationens tydelige forbedring. I forbindelse med denne strategi er der allerede blevet truffet et vist antal foranstaltninger for at lempe de tidligere bestemmelser, og de af de franske myndigheder anfægtede foranstaltninger vedrørende slagtningspolitikken ved TSE-tilfælde hos drøvtyggere er også en del af denne strategi.

53 For så vidt angår alderskriteriet (dyr over atten måneder) eller tanddannelsen (to frembrudte, blivende fortænder), der siden 2002 er indeholdt i Fællesskabets regelsæt om udførelse af screeningstest, har Kommissionen understreget, at de franske myndigheder aldrig tidligere har anfægtet dem. Kommissionen har anført, at sandsynligheden for, at »prion« opdages i hjernen er meget ringe hos dyr under atten måneder, eller som har færre end to frembrudte, blivende fortænder, og at AFSSA i en udtalelse af 20. juli 2006 klart har bekræftet, at test af yngre dyr er uden virkning.

- 54 Kommissionen har anført, at forordning nr. 727/2007 ændrer de veterinærpoliti-foranstaltninger, der finder anvendelse på besætninger smittet med TSE, som blev indført med forordning nr. 260/2003, da diskriminatoriske test endnu ikke var til rådighed. Siden pligten til at foretage diskriminatoriske test på alle påviste TSE-tilfælde trådte i kraft i januar 2005, har ingen diskriminatoriske test afsløret BSE-tilfælde hos drøvtyggere trods et stort antal gennemførte test (2 377 hos får og 339 hos geder).
- 55 Hvad angår perioden med intensiv overvågning, der er begrænset til to år efter forekomst af det sidste TSE-tilfælde, er sandsynligheden for, at smittede dyr ikke påvises i denne periode, særdeles ringe. Dette betyder ifølge Kommissionen, at i disse to år har ingen af de slagtede dyr været smittet.
- 56 Sagsøgte har anført, at den af de franske myndigheder påberåbte risiko, nemlig frigivelse til konsum af potentielt farligt kød og produkter, ligeledes forelå inden udstedelsen af forordning nr. 727/2007, og der er taget hensyn hertil ved risikoforvaltningen.
- 57 Tallet 50%, som sagsøgeren har fremført for at definere andelen af smittede dyr, der ikke er opdaget ved test gennemført i forbindelse med slagtingen, vedrører alle TSE-former, hvoraf kun BSE er en zoonose. Hvad angår denne sidstnævnte og henset til, at BSE kan findes hos får, hvilket er yderst usandsynligt, men bygger på forsigtighedsprincippet, har en af EFSA's rapporter fra den 25. januar 2007 kvantificeret risikoen til 0,3/0,5 BSE-tilfælde pr. 10 000 slagtede dyr.

58 Kommissionen er derfor af den opfattelse, at den ved at støtte sig til iværksættelsen af en strategi til bekæmpelse af TSE, og nærmere bestemt ved at anordne tilbagekaldelse af specificeret risikomateriale, ved at fastsætte en generel overvågning af TSE inden for Den Europæiske Union og ved at indføre en aktiv overvågning af TSE i alle smittede besætninger i to år, har foretaget en hensigtsmæssig risikoforvaltning.

Rettens vurdering

— Indledende bemærkninger

59 For at afgøre, om betingelsen om *fumus boni juris* er opfyldt i denne sag, skal der foretages en umiddelbar undersøgelse af, om det retlige anbringende, som sagsøgeren har påberåbt sig til støtte for hovedsagen, er begrundet, og dermed efterprøve, om argumenterne for den påståede tilsidesættelse, i denne sag Kommissionens tilsidesættelse af forsigtighedsprincippet, er så alvorlige, at de ikke kan forkastes under nærværende sag om foreløbige forholdsregler (jf. i denne retning kendelse afsagt af Domstolens præsident den 19.7.1995, sag C-149/95 P(R), Kommissionen mod Atlantic Container Line m.fl., Sml. I, s. 2165, præmis 26, og kendelse afsagt af Rettens præsident den 30.6.1999, sag T-13/99 R, Pfizer Animal Health mod Rådet, Sml. II, s. 1961, præmis 132).

60 Således som Retten allerede har fastslået, udgør forsigtighedsprincippet i overensstemmelse med artikel 174 EF et af de principper, som Fællesskabets politik på miljøområdet bygger på, og hvoraf beskyttelsen af menneskers sundhed er en del, og princippet finder også anvendelse, når fællesskabsinstitutionerne inden for den fælles landbrugspolitik træffer foranstaltninger til beskyttelse af menneskers sundhed (dommen i sagen Pfizer Animal Health mod Rådet, nævnt i præmis 38 ovenfor, præmis 114). Forsigtighedsprincippet er ligeledes anerkendt i fast retspraksis (jf. dommen i sagen Pfizer Animal Health mod Rådet og den deri nævnte retspraksis, nævnt i præmis 38 ovenfor, præmis 115).

61 I medfør af forsigtighedsprincippet må institutionerne, når der er usikkerhed med hensyn til, om og i givet fald i hvilket omfang der er risiko for menneskers sundhed, kunne træffe beskyttelsesforanstaltninger uden at afvente, at det fuldt ud påvises, at der er en risiko, og hvilket omfang denne har (Domstolens domme af 5.5.1998, sag C-180/96, Det Forenede Kongerige mod Kommissionen, Sml. I, s. 2265, præmis 99, og sag C-157/96, National Farmers' Union m.fl., Sml. I, s. 2211, præmis 63). Når nye forhold på den anden side ændrer risikoopfattelsen eller viser, at risikoen kan afvendes ved foranstaltninger, der er mindre indgribende end de eksisterende, påhviler det institutionerne og navnlig Kommissionen, der har initiativretten, at foretage en ændring af bestemmelserne i lyset af de nye oplysninger (Domstolens dom af 12.1.2006, sag C-504/04, Agrarproduktion Staebelow, Sml. I, s. 679, præmis 40).

62 Det bemærkes ligeledes, at forordning nr. 178/2002 indeholder en artikel 7 med overskriften »Forsigtighedsprincippet«, der har følgende ordlyd:

»1. I de særlige tilfælde, hvor det på baggrund af en vurdering af eksisterende oplysninger påvises, at der er mulighed for skadelige virkninger for sundheden, men hvor der stadig er videnskabelig usikkerhed, kan der vedtages sådanne midlertidige risikostyringsforanstaltninger, som er nødvendige for at sikre det høje sundhedsbeskyttelsesniveau, som Fællesskabet ønsker, medens det afventes, at der fremskaffes yderligere videnskabelige oplysninger med henblik på en mere fuldstændig risikovurdering.

2. Foranstaltninger vedtaget i henhold til stk. 1 må ikke være mere vidtgående end nødvendigt og ikke hindre handelen mere end nødvendigt for at sikre det høje sundhedsbeskyttelsesniveau, som Fællesskabet ønsker, idet der tages hensyn til, hvad der er teknisk og økonomisk muligt og andre legitime aspekter i den pågældende situation. En revurdering af sådanne foranstaltninger foretages inden for en rimelig tid under hensyn til arten af den risiko, der er konstateret for liv eller sundhed, og den type videnskabelige oplysninger, der er nødvendige for, at der kan ske en afklaring af den videnskabelige usikkerhed, og for at der kan foretages en mere omfattende risikovurdering.«

- 63 I denne sag skal det erindres, at Parlamentet og Rådet henset til den alvorlige risiko, som visse TSE-former udgør for menneskers og dyrs sundhed, og efter indhentelsen af videnskabelige udtalelser vedrørende foranstaltninger, der tilsigter at mindske den potentielle risiko for mennesker og dyr som følge af eksponering for produkter fra smittede dyr, har udstedt forordning nr. 999/2001, som indfører regler til forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af TSE hos kvæg, får og geder. Forordning nr. 999/2001, som har hjemmel i artikel 152, stk. 4, litra b), EF, »vedrører direkte folkesundheden« (anden, tredje og fjerde betragtning til forordning nr. 999/2001).
- 64 Punkt 3 i bilaget til forordning nr. 727/2007 ændrer bilag VII, som definerer de fremgangsmåder, hvorved princippet om nedslagtning af dyr, der anses for at udgøre en risiko, og som er opstillet i artikel 13, stk. 1, litra c), i forordning nr. 999/2001, og de herfor gældende undtagelser, iværksættes.
- 65 Det er mellem parterne ubestridt, at de anfægtede bestemmelser svarer til en lempelse af de veterinærpolitiforanstaltninger, der finder anvendelse på fåre- eller gedebesætninger, hvor der er blevet påvist et TSE-tilfælde. I det tilfælde, BSE har kunnet udelukkes ved diskriminatoriske test, har medlemsstaterne mulighed for fremover at erstatte nedslagtningen og den fuldstændige destruktion af dyr med deres bibeholdelse på bedriften under tilsyn eller deres slagtning med henblik på konsum sammen med gennemførelsen af hurtige test, der skal påvise TSE, under de i forordning nr. 727/2007 fastsatte betingelser.
- 66 Således som der er redegjort for i præmis 61 ovenfor, kan fællesskabsinstitutionerne faktisk træffe mindre indgribende foranstaltninger end de eksisterende, når disse foranstaltninger kan begrænse den risiko, som nye forhold har ændret opfattelsen af.

67 Det bemærkes i øvrigt, at fællesskabslovgiver ifølge fast retspraksis på et område som det i denne sag omhandlede har en vid skønsbeføjelse, som vedrører både politiske, økonomiske og sociale valg, og hvorved der skal foretages vanskelige vurderinger. I en sådan sammenhæng skal Fællesskabets retsinstansers prøvelse hvad angår sagens realitetsspørgsmål begrænses til en undersøgelse af, om afgørelsen efter udøvelsen af dette skøn er åbenbart urigtig eller behæftet med magtfordrejning, eller om lovgiver åbenbart har overskredet grænserne for sit skøn (Agrarproduktion Staebelowdommen, nævnt i præmis 61 ovenfor, præmis 36, og dommen i sagen Pfizer Animal Health mod Rådet, nævnt i præmis 38 ovenfor, præmis 166).

68 I denne sag har sagsøgeren påstået, at Kommissionen har tilsidesat forsigtighedsprincippet, fordi den har begået en fejl ved risikovurderingen og -forvaltningen.

— Risikovurderingen

69 Sagsøgeren har anført, at de nye forhold, som Kommissionen har fremført, ikke efter deres art kan ændre opfattelsen af den risiko, der blev taget i betragtning i forordning nr. 999/2001, hvorfor Kommissionen har tilsidesat forsigtighedsprincippet ved at begå en fejl i risikovurderingen.

70 Kommissionen bestrider tilsyneladende ikke, at en risikovurdering var en forudsætning for vedtagelsen af de anfægtede bestemmelser i sammenhæng med forsigtighedsprincippets anvendelse. Kommissionen har endda i sine skriftlige bemærkninger præciseret, at denne risikovurdering dels skal indeholde en videnskabelig del, dels gøre det muligt at fastlægge det risikoniveau, der anses for uacceptabelt, henset til at gennemførelsen af en videnskabelig vurdering er en forudsætning for vedtagelsen af »enhver foranstaltning«.

- 71 Det fremgår af sagsakterne, at sagsøgerens alvorlige beskyldninger vedrørende den af Kommissionen begåede fejl ved risikovurderingen hovedsagelig skal vurderes i lyset af udtalelsen fra EFSA og det videnskabelige panel for biologiske farer af 8. marts 2007, hvorpå forordning nr. 727/2007, nærmere bestemt de anfægtede bestemmelser, i det væsentlige støttes.
- 72 Det skal herved fastslås, at niende betragtning til forordning nr. 727/2007 udtrykkeligt henviser til konklusionerne i den nævnte udtalelse, men skjuler en del, der forekommer at rejse tvivl om Kommissionens dobbelte postulat, som de anfægtede bestemmelser hviler på, nemlig at anden animal TSE end BSE ikke kan overføres til mennesker, og at diskriminatoriske test er pålidelige.
- 73 I den pågældende udtalelse har EFSA og det videnskabelige panel for biologiske farer anført, at »der ikke er bevis for en epidemiologisk eller molekylær forbindelse mellem klassisk og/eller atypisk scrapie og TSE hos mennesker«, og at »de nuværende sondringstest, således som beskrevet i fællesskabslovgivningen, og som skal anvendes til sondring mellem scrapie og BSE, i dag forekommer pålidelige ved sondringen mellem BSE på den ene side og klassisk og atypisk scrapie på den anden side«, men disse to betragtninger ledsages og suppleres af to bemærkninger i form af restriktioner, med hvilke de synes at udgøre en uadskillelig helhed, som nødvendigvis må vurderes i sin helhed med henblik på at forstå rækkevidden af eksperternes videnskabelige svar på Kommissionens spørgsmål.
- 74 Ud over ovennævnte betragtninger har EFSA og dens ekspertpanel klart præciseret, at »det i dag på grund af deres diversitet ikke er muligt at udelukke, at andre animale TSE-agenser kan overføres til mennesker«, og at for så vidt angår diskriminatoriske test »kan hverken deres diagnostiske sensitivitet eller deres specificitet med den nuværende videnskabelige viden anses for fuldkommen«.

75 Det bemærkes, at Kommissionen ikke blot har censureret — uden berettigelse i forordning nr. 727/2007 — en del af EFSA's konklusioner, men at den ligeledes har gengivet den bibeholdte del af konklusionerne unøjagtigt. Selv om EFSA og det videnskabelige panel for biologiske farer har anført, at sondringstest i dag »forekommer« pålidelige til at sondre mellem BSE på den ene side og klassisk og atypisk scrapie på den anden side, har Kommissionen i niende betragtning til forordning nr. 727/2007 nævnt, at disse test »er« pålidelige.

76 Endvidere har sagsøgeren, selv om EFSA's udtalelse af 8. marts 2007 umiddelbart udgør den eneste konkrete videnskabelige vurdering, der har tjent som grundlag for vedtagelsen af de anfægtede bestemmelser, under drøftelserne fremlagt flere udtalelser fra AFSSA, heraf en fra den 15. januar 2007, som udtrykker samme restriktioner og usikkerhed hvad angår Kommissionens dobbelte postulat, der ligger bag bestemmelsernes vedtagelse. EFSA's direktør konkluderede klart, da han ved skrivelse af 20. april 2007 af Kommissionen blev adspurgt, om der var modstrid mellem de pågældende udtalelser, at de to organisationers opfattelse var helt overensstemmende, hvilken konklusion blev ignoreret af SCFCAH's medlemmer, der skulle udtale sig om udkastet til ændringsforordningen den 24. april 2007, allerede inden udløbet af den svarfrist, som Kommissionen havde givet EFSA's direktør.

77 Under disse omstændigheder forekommer Kommissionen ikke at kunne påberåbe sig en »konsensus« i videnskabskredse om, at anden animal TSE end BSE ikke kan overføres til mennesker.

78 Kommissionens angivelse af, at forsigtighedsprincippet ikke kan finde anvendelse i denne sag, henset til at risikoen for, at andre af de agenser, der er ansvarlige for TSE af animalsk oprindelse, end BSE kan overføres til mennesker, er »rent hypotetisk«, og at diskriminatoriske test er pålidelige, forekommer ikke — i hvert fald umiddelbart — at være begrundet.

79 Det skal bemærkes, at da en »nul-risiko« faktisk ikke kan forekomme, kan forsigtighedsprincippet kun finde anvendelse i risikotilfælde, især risiko for menneskers sundhed, hvor risikoen, uden at den bygger på rene hypoteser, der ikke er videnskabeligt efterprøvet, endnu ikke har kunnet påvises fuldt ud. Endvidere kan der i forbindelse med anvendelsen af forsigtighedsprincippet, hvis baggrund typisk er en situation med videnskabelig usikkerhed, derfor ikke stilles det krav til en risikoevaluering, at den nødvendigvis skal give fællesskabsinstitutionerne definitive videnskabelige beviser for, at der er en risiko, og hvilket omfang de potentielle skadevirkninger har, såfremt denne risiko udløses (dommen i sagen Pfizer Animal Health mod Rådet, nævnt i præmis 38 ovenfor, præmis 142 og 146).

80 I denne sag bestrider Kommissionen tilsyneladende ikke det forhold, at EFSA's udtalelse af 8. marts 2007 opfylder kriterierne om kompetence, åbenhed og uafhængighed for den videnskabelige udtalelse (jf. om dette krav dommen i sagen Pfizer Animal Health mod Rådet, nævnt i præmis 38 ovenfor, præmis 159). Den pågældende udtalelse indeholder ikke kun svarene på Kommissionens to spørgsmål, men også en referenceret forklaring på de udtrykte konklusioner, som giver institutionen mulighed for at afgøre, om der skal træffes foranstaltninger. AFSSA's udtalelse af 15. januar 2007 forekommer ligeledes at opfylde ovennævnte kriterier.

81 I EFSA's udtalelse af 8. marts 2007 er følgende imidlertid klart præciseret:

»Konkluderende findes der for nuværende ingen videnskabelige oplysninger, som gør det muligt at anse et andet agens, der er ansvarlig for TSE, end BSE for zoonotisk. Der består imidlertid betydelig videnskabelig usikkerhed vedrørende spørgsmålet, om agenser, der er ansvarlige for TSE, samlet set kan gennembyrde barrieren for overførsel til mennesker under naturlige betingelser.«

82 Endvidere har det videnskabelige ekspertpanel for biologiske farer ligeledes i en udtalelse fra EFSA fra januar 2007 udtalt følgende:

»Iværksættelsen [af diskriminatoriske test] i forbindelse med tilsynet med drøvtyggere har bidraget til at forbedre præcisionen i prævalensvurderinger. Det videnskabelige panel BIOHAZ har ikke desto mindre i forhold til dette optimistiske scenario anerkendt, at diskriminatoriske tests sensitivitet og specificitet ikke af logiske årsager er blevet eksperimentalt vurderet, og at potentielle forvekslingsfaktorer, såsom at det samme dyr kan være smittet med både scrapie og BSE, fortsat skal undersøges.«

83 Det er i øvrigt vanskeligt forståeligt, at EFSA's videnskabelige ekspertpanel for biologiske farer, da det formulerede sin konklusion vedrørende diskriminatoriske tests pålidelighed, kunne se bort fra den betragtning, som Kommissionen er fremkommet med i sine skriftlige bemærkninger, hvorefter ingen biologisk test kan anses for fuldkommen.

84 Den sagsøgte institution har i øvrigt ikke fremført nogen talmæssig vurdering af diskriminatoriske tests formåen og har under retsmødet erkendt, at dette er vanskeligt på grund af manglende statistisk vægt. Kommissionens argumenter om opvejning af den risiko, der er forbundet med mulige falske negativer på grund af iværksættelsen af supplerende test i tilfælde af resultater, der er vanskelige at fortolke, begrundes en dybtgående undersøgelse, der ikke kan foretages i forbindelse med en sag om foreløbige forholdsregler.

85 Det må derfor antages — i hvert fald ud fra en umiddelbar betragtning — at de to nævnte udtalelser udtrykker det forhold, at der består reel videnskabelig usikkerhed hvad angår dels muligheden for, at der blandt de agenser, der er ansvarlige for animal TSE, er andre agenser end BSE, som kan overføres til mennesker, dels diskriminatoriske tests pålidelighed, trods visse fremskridt i den videnskabelige viden.

86 Hvis man i denne sag anvender den samme fremgangsmåde som i dommen i sagen Pfizer Animal Health mod Rådet, nævnt i præmis 38 ovenfor, og henset til sagsakterne og drøftelserne under retsmødet, forekommer sagsøgerens påstand, hvorefter fremskridtet i den videnskabelige viden om TSE hos drøvtyggere ikke efter sin art kan ændre opfattelsen af den risiko, som disse sygdomme udgør for folkesundheden, ikke helt ugrundet. Under disse omstændigheder berettiger klagepunktet om en tilsidesættelse af forsigtighedsprincippet på grund af en af Kommissionen begået fejl ved risikovurderingen en nærmere undersøgelse, som det udelukkende tilkommer Retten i hovedsagen at foretage.

— Risikoforvaltningen

87 Sagsøgeren har anført, at de mindre indgribende foranstaltninger til udryddelse af TSE, der blev iværksat med de anfægtede bestemmelser, ikke gør det muligt at begrænse den risiko, som TSE udgør for menneskers sundhed, men endda kan forstærke den. Kommissionen har herved tilsidesat forsigtighedsprincippet ved at begå en fejl i risikoforvaltningen.

88 Det bemærkes, at den videnskabelige risikoevaluering skal sætte den kompetente myndighed i stand til i forbindelse med risikostyringen at fastslå, hvilke foranstaltninger den finder hensigtsmæssige og nødvendige for at undgå, at risikoen bliver til virkelighed (dommen i sagen Pfizer Animal Health mod Rådet, nævnt i præmis 38 ovenfor, præmis 163). Det forekommer derfor, at risikovurderingens relevans er afgørende for styringen af denne risiko.

89 Således som der er redegjort for, svarer de anfægtede bestemmelser til en lempelse af de veterinærpolitiforanstaltninger, der finder anvendelse på fåre- eller gedebesætninger, hvor der er påvist et TSE-tilfælde ved hjælp af en første hurtig test. I det tilfælde, BSE har kunnet udelukkes gennem diskriminatoriske test, er det frivilligt,

om alle de andre får og geder på bedriften, og i det omfang de kan identificeres, forældrene til det dyr, hvor sygdommen er bekræftet, samt sidste afkom af det hundyr, hos hvilket sygdommen er bekræftet, skal nedslagtes og destrueres. Den kompetente myndighed kan i stedet for denne foranstaltning:

- foretage en omgående slagtning med henblik på konsum af alle andre får og geder på bedriften, og i det omfang de kan identificeres, forældrene til det dyr, hos hvilket sygdommen er blevet bekræftet, samt sidste afkom af det hundyr, hos hvilket sygdommen er bekræftet, individer over atten måneder eller som har mere end to frembrudte, blivende fortænder og har været undersøgt for forekomst af TSE i overensstemmelse med de hurtige test [punkt 2.3, litra d), i kapitel A i bilag VII]

- når ovennævnte betingelser i punkt 2.3, litra b), nr. iii), i kapitel A i bilag VII er opfyldt, bibeholde alle får og geder på bedriften med forbud mod, at de flyttes til et andet opdræt i en periode på to år efter det sidste bekræftede TSE-tilfælde, i hvilken periode disse dyr ikke desto mindre kan sendes på slagteriet og deres dyrekroppe anvendes til konsum, idet dyr på over atten måneder først skal underkastes hurtige test til påvisning af TSE-forekomst (punkt 4 i kapitel A i bilag VII).

⁹⁰ Det forekommer således, at den af Kommissionen indførte nye bestemmelse hviler på gennemførelsen af hurtige test til påvisning af TSE-forekomst.

- 91 Disse test er en del af overvågningsprogrammet for får og geder, der blev indført med Kommissionens forordning (EF) nr. 270/2002 af 14. februar 2002 om ændring af dels forordning nr. 999/2001 for så vidt angår specificeret risikomateriale og epidemiologisk overvågning af TSE, dels forordning nr. 1326/2001 for så vidt angår foder og markedsføring af får og geder samt produkter heraf (EFT L 45, s. 4).
- 92 Det bemærkes, at dette program ikke vedrører alle dyr til konsum, men hviler på en prøveudtagning. De hurtige test vedrører dermed kun en lille del af de dyr, der slagtes med henblik på konsum, og udløser i tilfælde af en positiv reaktion gennemførelsen af diskriminatoriske test, som ifølge Kommissionen gør det muligt at sondre mellem et dyr med scrapie og et dyr med BSE, og som fastlægger de valgmuligheder, den kompetente myndighed har inden for veterinærpolitiet.
- 93 Det er ubestridt, at de hurtige test til påvisning af TSE-forekomst udelukkende foretages i det væv fra centralnervesystemet, der udtages fra det pågældende dyr. Sagsøgeren har anført, uden at Kommissionen har modsagt dette, at det videnskabeligt er fastslået, at den patogene prion i tilfælde af BSE og klassisk scrapie hos drøvtyggere først sent ophobes i målbare mængder i centralnervesystemets væv, mens den kan være til stede i visse perifere væv, hvorfra der ikke udtages prøver, fra en yngre alder. I AFSSA's udtalelse af 15. januar 2007 nævnes det klart, at »et negativt resultat fra obex ikke udgør en garanti for en drøvtyggers infektiøse status i forhold til BSE eller scrapie«, især når dyret har en følsom genotype.
- 94 Sagsøgeren har ligeledes til støtte for sin begæring fremlagt en udtalelse fra AFSSA af 13. juni 2007, hvori er anført, at det på grundlag af oplysninger fra Frankrig vedrørende får »er fastslået, at test fra obex kun opdager ca. 50% af de smittede dyr i

berørte besætninger, idet de øvrige 50% svarer til dyr, der i inkubationstiden bærer smitte i deres lymfeorganer«. Kommissionen har i sine skriftlige bemærkninger ikke anfægtet denne bemærkning fra AFSSA, men alene anført, at tallet skal »tages med et gran salt«, og at det vedrører alle TSE-former, hvoraf kun BSE er en zoonose.

- 95 De hurtige test til påvisning af TSE-forekomst skal fastlægge markedsføringen af kød og produkter fra dyr, der stammer fra en besætning, hvor der er påvist et TSE-tilfælde, og hvor BSE ifølge Kommissionen kan udelukkes ved hjælp af den diskriminatoriske test.
- 96 Det følger nemlig af de anfægtede bestemmelser, at dyr, herunder genetisk følsomme får og geder, der stammer fra en bedrift med et bekræftet TSE-tilfælde, alligevel kan slagtes med henblik på konsum, mens de i forbindelse med de tidligere bestemmelser i forordning nr. 727/2007 skulle nedslagtes og destrueres.
- 97 Blandt disse dyr kan visse slagtes med henblik på konsum uden at være genstand for en hurtig test til påvisning af TSE-forekomst, fordi de ikke opfylder anvendelseskriterierne for denne test, men kan dog trods alt være bærere af smitsomme agenser, således som det er anført i præmis 92 og 93 ovenfor.
- 98 Det er nemlig kun dyr over atten måneder eller som har mere end to frembrudte, blivende fortænder, der underkastes den hurtige test til påvisning af TSE-forekomst, hvorved bemærkes, at dette andet kriterium kun er nævnt i tilfælde af omgående nedslagtning i henhold til punkt 2.3, litra d), i kapitel A i bilag VII og ifølge

Kommissionens forklaring under retsmødet blev udeladt ved nedslagtning under den toårige overvågningsperiode i punkt 4 i kapitel A i bilag VII.

- 99 Disse kriterier om alder og tænder bygger på den grad af sandsynlighed, der er for at opdage en patogen prion i hjernen, som først sent ophobes i målbare mængder i centralnervesystemets væv. I det omfang de pågældende test først gør det muligt at identificere sygdommen på et fremskredet stadium, må det umiddelbart konkluderes, at smittede dyr, der underkastes test, ikke kan opdages, hvis de ikke har en tilstrækkelig ophobning af patogen prion i centralnervesystemet.
- 100 Det bemærkes, at Kommissionen ikke reelt har anfægtet AFSSA's udtalelse af 13. juni 2007, hvori denne organisme var af den opfattelse, at 50% af de med TSE smittede får ikke blev opdaget ved test foretaget ved slagtingen.
- 101 Det følger i øvrigt af en samlet læsning af punkt 2.3, litra b), nr. iii), og punkt 4 i kapitel A i bilag VII, at får og geder på en bedrift, hvor der er opdaget et TSE-tilfælde, kan bibeholdes på bedriften og slagtes med henblik på konsum efter en frist på to år, uden at de underkastes en test til påvisning af TSE.
- 102 Denne konstatering skal vurderes i lyset af AFSSA's udtalelse af 15. januar 2007, hvorefter risikoen for, at et dyr fra en besætning med klassisk scrapie smittes med TSE er 20 til 600 gange større end risikoen for, at et andet dyr smittes med TSE, hvilken risiko endog er større for genetisk følsomme dyr. Selv om Kommissionen med rette under retsmødet har anført, at AFSSA's sagkyndige udvalg selv har kvalificeret den pågældende talmæssige vurdering som overdreven, har den ikke anfægtet det princip, at der er en forhøjet smitterisiko i den ovenfor beskrevne situation.

103 Kommissionen har blot påstået, at sandsynligheden for, at smittede dyr ikke opdages under den toårige periode, er utroligt lille, i det omfang »dette betyder, at der i disse to år ikke slagtes et dyr, der er smittet«.

104 Det er imidlertid ubestridt, at alle dyr, der slagtes med henblik på konsum, ikke er genstand for en hurtig test, der gør det muligt at påvise TSE.

105 Det bemærkes endvidere, at Kommissionen i sine skriftlige bemærkninger har erkendt, at scrapie har forskellig inkubationstid, hvis varighed afhænger af flere faktorer, herunder værtsens genetiske arv og smitstoffets stamme. Det fremgår af drøftelserne under retsmødet, at inkubationstiden kan være over to år, idet Kommissionen har påberåbt sig et »gennemsnit på to år«, mens sagsøgeren har vurderet, at varigheden er mellem fire og fem år.

106 Under disse omstændigheder forekommer sagsøgerens argument om, at det er forudsigeligt, at der i forbindelse med den med de anfægtede bestemmelser indførte ordning anvendes dyr til konsum, selv om de er smittet med uopdaget TSE, ikke helt ugrundet.

107 Således som der er redegjort for, kan det imidlertid antages, i hvert fald ud fra en umiddelbar betragtning, at AFSSA's udtalelse af 15. januar 2007 og EFSA's udtalelse af 8. marts 2007 udtrykker reel videnskabelig usikkerhed vedrørende de betingelser, hvorunder anden TSE end BSE kan overføres til mennesker. På det nuværende vidensniveau er det ikke muligt at udelukke, at konsum af kød og produkter fra dyr smittet med anden TSE end BSE udgør en fare for menneskers sundhed.

- 108 Endvidere forekommer de to omtalte udtalelser at udtrykke reel videnskabelig usikkerhed hvad angår diskriminatoriske tests pålidelighed, hvilket betyder, at kød og produkter fra dyr, der bærer uopdagede BSE-stammer, kan markedsføres, hvilket udgør en reel fare for menneskers sundhed.
- 109 Kommissionen har i sine skriftlige bemærkninger anført, at det er »højest usandsynligt«, at BSE kan forekomme hos geder.
- 110 Det bemærkes imidlertid, at sjette betragtning til forordning nr. 727/2007 nævner, at »der i 2005 blev påvist [BSE] hos en ged, og der havde været tre usædvanlige TSE-tilfælde hos får, hvor BSE ikke kunne udelukkes«. Under retsmødet har Kommissionen præciseret, at de pågældende tre tilfælde endnu var under analyse, og at det ikke på dette tidspunkt var muligt at nå til en endelig konklusion.
- 111 Kommissionen har ligeledes fremlagt en udtalelse fra EFSA af 25. januar 2007, der kvantificerer risikoen til 0,3/0,5 BSE tilfælde pr. 10 000 slagtede dyr for så vidt angår får. Som sagsøgeren med rette har understreget, skal dette skøn henføres til den samlede fårebestand i Fællesskabet, som sagsøgeren har skønnet til at udgøre 67 millioner dyr, med henblik på at måle den nøjagtige rækkevidde.
- 112 Under alle omstændigheder bemærkes, at den risiko for menneskers sundhed, som BSE-forekomsten hos drøvtyggere udgør, er klart anerkendt i punkt 2.3, litra a), i kapitel A i bilag VII, der bestemmer, at hvis der bekræftes TSE hos et får eller en ged, og hvis BSE ikke kan udelukkes, skal der ske nedslagting og fuldstændig destruktion af navnlig alle får og geder på bedriften og, i det omfang de kan identificeres, forældrene til det dyr, hos hvilket sygdommen er bekræftet, samt sidste afkom af det hundyr, hos hvilket sygdommen er blevet bekræftet.

- 113 Kommissionen har endelig understreget, at risikoen for, at kød, der stammer fra et dyr, som er smittet med TSE, anvendes til konsum, ikke er en ny risiko, eftersom den allerede forelå inden udstedelsen af forordning nr. 727/2007, og at den blev taget i betragtning i forbindelse med risikoforvaltningen.
- 114 Ud over at denne bemærkning modsiger sagsøgtens egen angivelse, hvorefter de franske myndigheders stillingtagen indebærer en »nul-risiko« ved forsigtighedsprincippet anvendelse, forekommer det, at situationen inden udstedelsen af forordning nr. 727/2007 ikke kan sammenlignes med situationen i forbindelse med de anfægtede bestemmelsers anvendelse hvad angår risikoen for menneskers sundhed.
- 115 Det bemærkes nemlig, at overvågningsprogrammet for får og geder i henhold til forordning nr. 270/2002 ikke er systematisk, og at der er mulighed for, at kød og produkter fra dyr, der er genetisk resistente, anvendes til konsum, hvortil kommer markedsføringen af en helhed af kød og produkter fra dyr, der stammer fra TSE-smittede besætninger, og som har en følsom genotype, der i den ordning, der gjaldt før den med forordning nr. 727/2007 indførte, ville være blevet nedslagtet og destrueret.
- 116 Konkluderende forekommer sagsøgerens påstand, hvorefter de anfægtede bestemmelser ikke gør det muligt at begrænse den risiko, som TSE udgør for menneskers sundhed, men endda kan forstærke den, ikke, i hvert fald ud fra en umiddelbar betragtning, at være ugrundet. Under disse omstændigheder berettiger klagepunktet om en tilsidesættelse af forsigtighedsprincippet på grund af en af Kommissionen begået fejl ved risikoforvaltningen en nærmere undersøgelse, som det udelukkende tilkommer Retten i hovedsagen at foretage.

Uopsætteligheden

Parternes argumenter

- 117 Sagsøgeren har anført, at begæringen om udsættelse af gennemførelsen af de anfægtede bestemmelser er fremsat på grund af den alvorlige og uoprettelige skade på menneskers sundhed, som kan være følgen af bestemmelsernes gennemførelse. Sagsøgeren har herved anført, at siden den 17. juli 2007 har kød og produkter fra slagtning af besætninger smittet med uopdaget TSE kunnet markedsføres, hvilket udgør en fare for menneskers sundhed.
- 118 Sagsøgeren har tilføjet, at selv om det er usikkert, at der vil ske skade, er sandsynligheden herfor tilstrækkelig til at berettige, at den foreløbige forholdsregel, der er fremsat begæring om, foreskrives.
- 119 Kommissionen har anført, at de franske myndigheder har fremsat begæring om en udsættelse af gennemførelsen af de anfægtede bestemmelser på grund af en påstået risiko for folkesundheden, der følger af deres gennemførelse, og nærmere bestemt af det forhold, at kød og produkter fra dyr, der er smittet med anden TSE end BSE, kan markedsføres til konsum.
- 120 Kommissionen har anført, at bortset fra det forhold, at denne situation allerede forekommer på nuværende tidspunkt, skal det erindres, at der indtil nu ikke er noget bevis for, at scrapie overføres til mennesker, og at de diskriminatoriske test ikke blot er pålidelige, men er en del af en hel række af foranstaltninger.

- 121 Det er derfor Kommissionens opfattelse, at den risiko for alvorlig og uoprettelig skade, som de franske myndigheder har påstået, efter sin art er hypotetisk og dermed ikke kan berettiggende de forholdsregler, der er fremsat begæring om.

Rettens vurdering

- 122 Det bemærkes, at formålet med en sag om foreløbige forholdsregler er at garantere, at den fremtidige endelige afgørelse får sin fulde virkning, således at der undgås en lakune i den retsbeskyttelse, Domstolen sikrer (kendelse afsagt af Domstolens præsident den 3.5.1996, sag C-399/95 R, Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 2441, præmis 46). For at opfylde dette formål skal den uopsættelige karakter af en begæring om foreløbige forholdsregler vurderes i forhold til behovet for, at der træffes en foreløbig afgørelse for at undgå, at den part, der har fremsat begæringen om de foreløbige forholdsregler, lider en alvorlig og uoprettelig skade (kendelse afsagt af Domstolens præsident den 18.11.1999, sag C-329/99 P(R), Pfizer Animal Health mod Rådet, Sml. I, s. 8343, præmis 94).
- 123 Det er den part, der gør en alvorlig og uoprettelig skade gældende, der skal bevise, at den består. Selv om der ikke i den forbindelse kræves en absolut sikkerhed for, at skaden indtræder, og selv om det er tilstrækkeligt med en vis grad af sikkerhed for, at den indtræder, forholder det sig ikke desto mindre således, at det påhviler sagsøgeren at godtgøre de faktiske omstændigheder, der antages at udgøre grundlaget for, at der er udsigt til en sådan skade (Domstolens kendelse af 29.6.1993, sag C-280/93 R, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 3667, præmis 34, og kendelse afsagt af Domstolens præsident den 17.7.2001, sag C-180/01 P-R, Kommissionen mod NALOO, Sml. I, s. 5737, præmis 53).
- 124 I denne sag har de franske myndigheder, som skal varetage den almene interesse, der er forbundet med beskyttelsen af folkesundheden, fremsat begæring om udsættelse af gennemførelsen af de anfægtede bestemmelser på grund af den risiko for menneskers sundhed, der følger af deres gennemførelse.

125 Som sagsøgeren ubestridt har anført, skal den ovennævnte situation vurderes i forhold til betydningen af samhandelen med kød fra drøvtyggere inden for Fællesskabet.

126 Det er herved ubestridt, at får, herunder dyr, der er bærere af en følsom genotype, og geder fra en besætning, hvor der er påvist et TSE-tilfælde, siden den 17. juli 2007 har kunnet slagtes med henblik på konsum på hele det europæiske område.

127 I det særlige tilfælde, som denne sag udgør, skal det ved vurderingen af uopsætteligheden tages i betragtning, at sagsøgerens faktiske og retlige argumenter til støtte for *fumus boni juris* forekommer alvorlige henset til de elementer, som Retten råder over.

128 Det må derfor antages, at det siden den 17. juli 2007 har været muligt, at kød eller produkter fra dyr, der er smittet med TSE, leveres til konsum.

129 Det bemærkes, at to specialiserede og uafhængige organismer for nylig har konkluderet, at selv om der ikke er bevis for en epidemiologisk eller molekylær forbindelse mellem klassisk eller atypisk scrapie på den ene side og TSE hos mennesker på den

anden side, og selv om BSE-agenset er det eneste TSE-agens, der er identificeret som zoonotisk, er det på grund af deres diversitet umuligt i dag at udelukke, at andre animale TSE-agenser kan overføres til mennesker. Under disse omstændigheder udgør konsum af kød og produkter fra et dyr, der er smittet med anden TSE end BSE, en potentiel fare for menneskers sundhed.

130 Disse to organismers udtalelser udtrykker ligeledes reel videnskabelig usikkerhed vedrørende pålideligheden af den diskriminerende test, der anvendes for at sondre mellem BSE og scrapie. Konsum af kød og produkter fra et dyr, der er smittet med BSE, udgør imidlertid en reel fare for mennesker.

131 Selv om, således som Kommissionen har understreget, risikoen for folkesundheden, fordi der på markedet findes kød og produkter fra dyr, der er smittet med TSE, allerede bestod inden de anfægtede bestemmelsers vedtagelse, er denne risiko objektivt forøget efter bestemmelsernes ikrafttræden på grund af markedsføringen af en helhed af kød og produkter fra dyr, der stammer fra besætninger, som er ramt af TSE, og som i den ordning, der var gældende før forordning nr. 727/2007, ville være blevet nedslaget og destrueret.

132 Det bemærkes, at AFSSA i en udtalelse af 13. juni 2007 har anført, at i forbindelse med et skøn over størrelsen ville gennemførelsen af de anfægtede bestemmelser i 2006 have medført, at der ville være leveret mindst 1 000 franske dyrekroppe med en betydelig smitteevne til konsum.

133 Under disse omstændigheder må det konkluderes, at uopsættelighedsbetingelsen er opfyldt i denne sag.

Interesseafvejningen

Parternes argumenter

- ¹³⁴ Sagsøgeren har anført, at selv om opretholdelsen af den nuværende ordning er beko-stelig, er denne ikke uforholdsmæssig henset til risikoen for folkesundheden, mens gennemførelsen af de anfægtede bestemmelser kan medføre en alvorlig og uopret-telig skade på menneskers sundhed.
- ¹³⁵ Det følger imidlertid af retspraksis, at den pågældende interesseafvejning må inde-bære, at økonomiske betragtninger imidlertid ikke kan veje tungere end beskyttelsen af befolkningernes sundhed, når de står over for en dødelig risiko, der ikke på nogen måde kan udelukkes på det videnskabelige vidensniveau (Domstolens kendelse af 12.7.1996, sag C-180/96 R, Det Forenede Kongerige mod Kommissionen, Sml. I, s. 3903, præmis 90-93).
- ¹³⁶ Sagsøgeren har tilføjet, at den eventuelle annullation af de anfægtede bestemmelser i hovedsagen ikke gør det muligt at afvende den situation, som deres omgående anvendelse vil medføre.
- ¹³⁷ Sagsøgeren er derfor af den opfattelse, at interesseafvejningen berettiger udsættelsen af gennemførelsen af de anfægtede bestemmelser.
- ¹³⁸ Kommissionen har bestridt sagsøgerens angivelser hvad angår konsum af kød og produkter, der kan være farlige, og anført, at opretholdelsen af nedslagt-ningen og destruktions af hele besætningen med undtagelse af resistente dyr

heller ikke er berettiget i forhold til de videnskabelige fremskridt og er i strid med proportionalitetsprincippet.

- ¹³⁹ Kommissionen er af den opfattelse, at de nye bestemmelser i forordning nr. 999/2001 giver landbrugerne en større frihed uden at ændre det nuværende sikkerhedsniveau for forbrugerens sundhed, og at interesseafvejningen under disse omstændigheder klart taler for de anfægtede bestemmelsers anvendelse.

Rettens vurdering

- ¹⁴⁰ Når Retten i forbindelse med en begæring om foreløbige forholdsregler skal afveje de pågældende interesser, påhviler det den at afgøre, om Rettens annullation af den anfægtede retsakt i hovedsagen vil gøre det muligt at afvende den situation, der er provokeret af retsaktens omgående anvendelse, og omvendt om udsættelsen af gennemførelsen af denne retsakt efter sin art kan være til hinder for, at den får fuld virkning, såfremt hovedsagen forkastes (kendelsen i sagen Kommissionen mod Atlantic Container Line m.fl., nævnt i præmis 59 ovenfor, præmis 50, og i sagen Det Forenede Kongerige mod Kommissionen, nævnt i præmis 135 ovenfor, præmis 89).
- ¹⁴¹ Det bemærkes herved, at de krav, der er forbundet med folkesundheden, i princippet ubestrideligt skal veje tungere end økonomiske betragtninger (jf. kendelse afsagt af Rettens præsident den 30.6.1999, sag T-70/99 R, Alpharma mod Rådet, Sml. II, s. 2027, præmis 152 og den deri omtalte retspraksis). Det følger heraf, at når en alvorlig risiko for folkesundheden er påberåbt, vil Retten, uanset at den principielt står frit med hensyn til interesseafvejningen, næsten uundgåeligt lade afgørelsen falde ud til fordel for folkesundheden (jf. i denne retning kendelse afsagt af Rettens præsident den 11.4.2003, sag T-392/02 R, Solvay Pharmaceuticals mod Rådet, Sml. II, s. 1825, præmis 122).

142 Kommissionen har i sine skriftlige indlæg ikke redegjort for de økonomiske betragtninger, der er til hinder for sagsøgerens begæring om udsættelse, men har igen påstået, at den har godtgjort, at gennemførelsen af de anfægtede bestemmelser ikke har nogen følger for konsum af kød og produkter, der kan være farlige, og at opretholdelsen af nedslagtningen af hele besætningen vil være uforholdsmæssig på det videnskabelige vidensniveau.

143 Det bemærkes imidlertid, at sagsøgerens faktiske og retlige argumenter til støtte for *fumus boni juris* på baggrund af de elementer, som Retten råder over, forekommer holdbare, og at det ovenfor er konkluderet, at der er en stor risiko for, at menneskers sundhed lider alvorlig og uoprettelig skade.

144 Som sagsøgeren med rette har anført, kan udsættelsen af de anfægtede bestemmelser ikke efter sin art være til hinder for disse bestemmelsers fulde virkning, hvis hovedsagen forkastes, eftersom den alene indebærer, at virkningerne tidsmæssigt udsættes. Derimod kan den effektive og omgående anvendelse af de anfægtede bestemmelser have den følge, at potentielt farligt kød og produkter leveres til konsum, og at forbrugerne muligvis smittes, hvilken situation en annullation af de anfægtede bestemmelser i hovedsagen ikke kan afhjælpe.

145 Hvad angår betragtningen om den størst mulige frihed til landbrugerne har Kommissionen under retsmødet præciseret, at landbrugerne har betydelige vanskeligheder med at genopbygge deres bestand af resistente dyr, og at lempelsen af veterinærpolitiforanstaltninger i de anfægtede bestemmelser i praksis vil gøre det muligt at sikre, at opdrætterne bedre kan overholde pligten til at give underretning om kliniske tilfælde og således effektivt forebygge »undslippelsesrisikoen«.

146 Det skal imidlertid bemærkes, at Kommissionen selv har understreget, at muligheden for at bibeholde dyr på den bedrift, hvor et TSE-tilfælde er påvist, ledsages af en intensiv overvågning af denne bedrift i to år, hvilken situation bestemt er byrdefuld for landbrugeren og ikke nødvendigvis umiddelbart efter sin art effektivt forebygger »undslippelsesrisikoen«.

147 Den rent hypotetiske fordel, som Kommissionen således har fremført, kan ikke fjerne den alvorlige skade på befolkningernes sundhed, som den effektive omgående anvendelse af de anfægtede bestemmelser kan provokere, og som ikke kan afhjælpes, såfremt sagsøgeren efterfølgende får medhold i hovedsagen.

148 Interesseafvejningen taler derfor ikke for, at begæringen om udsættelse af gennemførelsen afvises, således som Kommissionen har påstået.

149 Det må fastslås, at betingelserne for opfyldelse af begæringen om udsættelse af gennemførelsen af de anfægtede bestemmelser er opfyldt, hvorfor sagsøgerens påstand skal tages til følge.

150 Kommissionen er af den opfattelse, at en af de af de franske myndigheder anfægtede foranstaltninger, nemlig begrænsningen af den intensive overvågning til to år, faktisk først finder anvendelse om to år, og at der dermed ikke er nogen grund til at udsætte gennemførelsen heraf.

- 151 Det skal imidlertid bemærkes, at foranstaltningen om bibeholdelse af dyr på den bedrift, hvor et TSE-tilfælde er påvist, med forbud mod, at de flyttes til et andet opdræt i en periode på to år efter det sidste bekræftede TSE-tilfælde, således som det er fastsat i punkt 2.3, litra b), nr. iii), og punkt 4 i kapitel A i bilag VII, har fundet fuldstændig anvendelse siden den 17. juli 2007. Henset til det forhold, at de pågældende dyr i denne periode på to år kan sendes til slagting, og deres dyrekroppe leveres til konsum, og henset til usikkerheden vedrørende hovedsagens varighed, skal anvendelsen af punkt 3 i bilaget til forordning nr. 727/2007 udsættes, indtil der er afsagt dom i hovedsagen, for så vidt som det i kapitel A i bilag VII indfører ikke kun punkt 2.3, litra d), men også punkt 2.3, litra b), nr. iii), og punkt 4.

På grundlag af disse præmisser

bestemmer

DOMMEREN I SAGER OM FORELØBIGE FORHOLDSREGLER

- 1) **Anvendelsen af punkt 3 i bilaget til Kommissionens forordning (EF) nr. 727/2007 af 26. juni 2007 om ændring af bilag I, III, VII og X til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser udsættes, indtil der er afsagt dom i hovedsagen, for så vidt som det i kapitel A i bilag VII til forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 indsætter punkt 2.3, litra b), nr. iii), punkt 2.3, litra d), og punkt 4.**

2) Afgørelsen vedrørende sagens omkostninger udsættes.

Således bestemt i Luxembourg den 28. september 2007.

E. Coulon

Justitssekretær

M. Vilaras

Dommer